

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216212111
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2216212111.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., IČO: 47 967 692, so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, proti žalovanej: S. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. ulica XXX/XX, XXX XX S. D., o zaplatenie 1.825,66 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 5Csp/37/2016-119 zo dňa 22. mája 2018 v zamietajúcej časti (výrok II.), takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu I. inštancie sa v napadnutej časti (vo výroku II.)
p o t v r d z u j e .

II. Žalovanej sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd I. inštancie výrokom I. odvolaním napadnutého rozsudku rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi istinu 1.825,66 eur, riadny úrok do zosplatnenia úveru 324,13 eur, úrok z omeškania do zosplatnenia úveru 840,75 eur, úrok z omeškania 5,25 % ročne zo sumy 1.825,66 eur od 1.5.2016 až do zaplatenia, poplatky v sume 32,61 eur. Výrokom II. žalobu v časti nároku na zaplatenia riadneho úroku vo výške 24,5 % ročne zo sumy 1.825,66 eur od 1.5.2016 až do zaplatenia zamietol. Výrokom III. súd povolil žalovanej zaplatiť dlh spolu s trovami v mesačných splátkach po 30 eur vždy do 25 dňa toho ktorého mesiaca počnúc od právoplatnosti rozsudku, s tým, že nezaplatením jednej splátky sa stáva zročným celý dlh. Výrokom IV. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % a výrokom V. rozhodol, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd I. inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku v samostatnom uznesení.

2. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v prejednávanej veci došlo dňa 16.07.2012 k uzatvoreniu zmluvného vzťahu, obsahom ktorého bol záväzok žalobcu, v rámci svojej podnikateľskej činnosti, poskytnúť žalovanej finančné prostriedky 1.500,00 eur. V prípade platnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd ex offio skúma náležitosti zmluvy vymedzené zákonom o spotrebiteľských úveroch § 9 ods. 1 a 2, pod sankciou jednak neplatnosti a potom nepriznania úrokov a poplatkov, v prípade nedodržania písomnej formy, a jednotlivých náležitostí, ktoré musí obsahovať zmluva, jednak sumu, výšku úveru, počet termín splátok, istiny, úrok a iný poplatok, popis tovaru služby, na ktoré sa zmluva vzťahuje, cenu tovaru, poskytnuté služby, identifikácia vlastníka, podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, v prípade leasingu adresu predávajúceho, na ktoré môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, meno a adresu spotrebiteľa, ročnú percentuálnu mieru nákladov.

3. Vychádzajúc zo zákona č. 129/2010 účinného od 09.03.2010 o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa predpokladá,

že zmluva o spotrebiteľskom úvere sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov, ak úverová zmluva neobsahuje náležitosti, podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/ r/ a y/. Súd dospel k záveru, že predmetná zmluva obsahuje zákonom stanovené náležitosti, v dôsledku čoho nárok žalobcu čo do istiny 1.825,66 eur ostal dôvodný.

4. Žalobca sa ďalej domáha zaplataenia dohodnutého zmluvného úroku 24,50 % ročne aj po zosplatnení, a to až do úplného splatenia. Podľa názoru súdu mu však takýto úrok nepatrí. Tento záver vyplýva predovšetkým z ustanovenia § 503 ods. 1 Obch. zák., podľa ktorého je záväzok vrátiť úrok splatný „spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky“. Citované ustanovenia podľa názoru súdu vychádzajú zo zásady, že veriteľ má nárok na úroky ako zmluvnú odplatu za užívanie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o úvere, za čas, počas ktorého dlžník užíva peňažné prostriedky v súlade so zmluvou. V momente, kedy užívanie peňažných prostriedkov zo strany dlžníka je v rozpore so zmluvou (lebo ich nevrátil v lehote splatnosti, či už dohodnutej v zmluve alebo v dôsledku predčasného zosplatnenia), ide o omeškanie upravené osobitnými predpismi, na ktoré sa viažu iné (zákonné) nároky, a tieto možno zmluvne upraviť (modifikovať) len v tom rozsahu, v akom to zákon pripúšťa. Opačný výklad by podľa názoru súdu viedol k neprimeranému a nedôvodnému zvýhodneniu veriteľov poskytujúcich peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere (§ 497 a nasl. Obch. zák.) alebo zmluvy o pôžičke (§ 657 a nasl. Občianskeho zákonníka) oproti všetkým iným veriteľom peňažných prostriedkov. Podľa § 369 ods. 1 Obch. zák., ale aj podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. je totiž maximálna sadzba úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch (a tým aj vo vzťahoch so spotrebiteľom, porov. § 369 ods. 1 tretiu vetu Obch. zák.) kogentná a nemožno sa od nej dohodou odchýliť (porov. judikát R 5/2000). Tým, že by sa veriteľovi dovolilo žiadať za dobu omeškania popri úrokoch z omeškania aj zmluvné úroky, by sa táto kogentnosť v podstate obchádzala. Takáto možnosť by bola pritom dostupná len veriteľom úverov a pôžičiek, keďže len tieto umožňujú dohodu o úroku na dobu užívania peňažných prostriedkov. Žalobcovi tak patrí úrok len za obdobie do konečnej splatnosti 19.02.2015. (porovnaj obdobné rozhodnutie KS Trnava sp. zn. 10Co/409/2016 zo dňa 13.12.2017).

5. Žalobca si svoju povinnosť splnil, keď žalovaná porušila podmienky zmluvy, nevrátila úver riadne a včas. Žalobca si uplatnil nárok na zaplataenie úrokov z omeškania od 01.05.2016 až do zaplataenia V zmysle § 517 ods. 1 a 2 Obč. zákona žalobcovi vznikol nárok na zaplataenie úrokov z omeškania stanovených zákonom v zmysle § 3 Nariadenia SNR č. 87/1995 Zb. v zmysle Novely č. 20/2009 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa Obč. zákonník, kde výška úrokov z omeškania bola stanovená o 5percentuálnych bodov vyššia, ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platný k 1. dňu omeškania splnením peňažného dlhu. Žalobca si uplatnil zákonný úrok z omeškania v rozhodnom čase 5,25 %, pri použití ust. §10 tohto nariadenia, v ktorej výške mu súd priznal príslušenstvo pohľadávky (§ 216 ods.1 CSP).

6. Vzhľadom na úspech žalobcu súd mu priznal náhradu trov konania v plnej výške.

7. S poukazom na ustanovenie § 232 ods. 4 CSP súd umožnil žalovanej splácať dlh v mesačných splátkach po 30,- eur, keď požiadala o splátkový kalendár vzhľadom na výšku pohľadávky a jej možnosti a schopnosti, prednesené na pojednávaní. Je zrejmé, že z mesačného príjmu 217,-eur, pri zabezpečovaní starostlivosti o tri malol. deti, kde náklady na bývanie predstavujú 320,- eur mesačne a manžel platí výživné na ďalšie dieťa 100,-eur, nebolo možné určiť splátky vyššou sumou ako 30,-eur, aby sa aspoň čiastočne zabezpečila návratnosť dlhu, kým žalovaná nenastúpi do zamestnania a jej možnosti budú širšie na plnenie povinností zo zmluvného vzťahu. Splátky je povinná platiť vždy k 25. dňu toho, ktorého mesiaca počnúc od právoplatnosti rozsudku, s tým že v prípade omeškania sa žalovanej, hoci aj s jednou splátkou sa stáva zročným celý dlh, žalobca môže požadovať od žalovaného zaplataenie nedoplatku naraz.

8. Odvolanie proti rozsudku súdu I. inštancie v časti výroku II. podal žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), f) a h) CSP. Uviedol, že pokiaľ by uvažoval o tom, že otázka nároku na zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru mala byť zodpovedaná Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/1998, tak, ako to uvádza vo svojom odôvodnení súd, s týmto záverom sa stotožniť nemožno, nakoľko ide o rozhodnutie, ktoré nevyhovuje potrebám súčasného právneho stavu, keďže po jeho vydaní došlo k vstupu SR do EÚ a následne k implementácii relevantných smerníc do nášho právneho poriadku, ako aj k vydaniu nových právnych predpisov, ktoré sú pre danú oblasť regulácie smerodajné.

9. V tejto súvislosti si dovoľí poukázať napríklad na § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako "ZOS"), podľa ktorého: "spotrebiteľ má právo kedykoľvek počas doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne splatiť pred dohodnutou lehotou splatnosti. V takom prípade je spotrebiteľ povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia." Výkladom a contrario, v prípade, ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru veriteľom pre porušenie platobnej disciplíny dlžníka, veriteľ by mal mať rovnako zachované právo na vrátenie peňažných prostriedkov spolu s dohodnutým úrokom až do okamihu splatenia úveru.

10. Taktiež chce poukázať na to, že rozhodovacia prax súdov v otázke priznávania zmluvných úrokov po zosplatnení úveru je rôznorodá, čo nie je v súlade s princípom právneho štátu, ktorého obsahom je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). V prípade zmluvného úroku Žalobca zastáva názor, že ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy. Uvedené znamená, že takéto plnenie je nevyhnutne spojené s istinou úveru, od ktorej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok ako forma odmeny veriteľa (Žalobcu) za poskytnutie predmetného úveru. S poskytnutím úveru bol teda späť aj nárok Žalobcu na zmluvné úroky, pričom Žalovaný si bol tohto nároku vedomý a svojím podpisom Zmluvy sa tieto zmluvné úroky zaviazal uhrádzať.

11. Už z jazykového výkladu ust. § 503 ods. 3 ObZ je zrejmé, že veriteľ má nárok na úrok až do splatenia úveru. Zosplatnenie úveru je len zmena termínu splatnosti, na ktorú má veriteľ nárok. V prípade ak by veriteľ úver nezosplatnil, dlžník by bol povinný platiť zmluvné úroky. Ak teda je dlžník povinný platiť zmluvné úroky v prípade ak platí úver v splátkach, odporuje logickému výkladu aby bol od toho oslobodený v prípade oprávnenej zmeny termínu splatnosti. Úroky z úveru sú odplátou za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy predstavujú cenu úveru. Dlžník je povinný platiť úroky od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na povinnosť platiť úroky z úveru nemá vplyv ani zosplatnenie úveru. Táto povinnosť zásadne trvá do času reálneho vrátenia poskytnutého úveru.

12. V zmysle vyššie uvedeného s ohľadom na bod 6.4 Obchodných podmienok: „V prípade, ak sa stane úver predčasne splatným, Banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania až do úplného splatenia zmluvného záväzku Klienta voči Banke." Je nepochybné, že úročenie úveru zmluvnou úrokovou sadzbou od jeho poskytnutia až do úplného splatenia bolo úmyslom Žalobcu a Žalovanému musel byť tento zámer vzhľadom formuláciu jasný. S obchodnými podmienkami úveru sa Žalovaný oboznámil a vyjadril s nimi súhlas, čo potvrdil svojím podpisom na Zmluve. Tento záver konštatoval vo svojom rozhodnutí aj Najvyšší súd ČR Rozsudkom 32Cdo 3830/2014, podľa ktorého jazykové vyjadrenie právneho úkonu musí byť posudzované z hľadiska gramatického (jazykového), logického a systematického výkladu a súd okrem uvedeného posúdi na základe dokazovania, aká bola skutočná vôľa strán v okamžiku uzatvárania zmluvy a táto vôľa nebola v rozpore s uvedenými výkladmi. Vzhľadom na fakt, že k vráteniu celej poskytnutej istiny doposiaľ nedošlo, nedošlo ani k zániku dohodnutého záväzku Žalovaného, v zmysle ktorého je povinný naďalej uhrádzať zmluvne dohodnuté úroky.

13. Možno teda zhrnúť, že v prípade zmluvného úroku ide de facto o odmenu veriteľa za poskytnutie úveru, pričom v uvedenom prípade k vráteniu plnej výšky úveru zo strany Žalovaného doposiaľ nedošlo,

na základe čoho je Žalobca naďalej oprávnený aj na zaplatenie tejto položky. Ad absurdum, v prípade nepoctivého dlžníka, by tento zo špekulatívnych dôvodov mohol bezprostredne po čerpaní úveru pristúpiť k neplateniu dohodnutých splátok, čím by spôsobil predčasnú splatnosť úveru a vyhol by sa tak plateniu dohodnutých zmluvných úrokov v sadze určenej trhovými mechanizmami. Nepoctivý dlžník by tak bol viazaný iba na platenie výhodnejších úrokov z omeškania v právnych predpisoch regulovanej výške úrokovej sadzby a súd by zároveň takejto nepoctivosti poskytoval ochranu. Žalobca taktiež nesúhlasí s tvrdením súdu, že súbežným uplatňovaním úrokov z úveru a úrokov z omeškania dochádza k hrubej nadvláde veriteľa. Keďže oba typy úrokov sú diametrálne odlišným právnym inštitútom a sledujú iný cieľ, nemôže ísť o dvojité sankcionovanie žalovaného.

14. Zároveň týmto žalobca dáva súdu do pozornosti ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať úroky z omeškania, pokiaľ nie je zo zákona daná povinnosť platiť poplatok z omeškania. Dlžníkovi, ktorý sa ocitne v omeškaní, tak pribúda ďalšia platobná povinnosť popri už existujúcom peňažnom dlhu. Peňažný záväzkový právny vzťah môže byť chápaný ako hlavný alebo vedľajší. Hlavným záväzkovým právnym vzťahom je peňažný záväzkový právny vzťah vtedy, ak jeho kauza smeruje priamo k zaplateniu, resp. k získaniu určitej sumy peňazí. Vedľajším a akcesorickým peňažným záväzkovým právnym vzťahom je záväzkový právny vzťah úrokový, ktorý vzniká iba vtedy, ak medzi účastníkmi existuje peňažný záväzkový právny vzťah hlavný. Dohodnuté úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, naproti tomu, úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku uvedeného priamo v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania dlžníka so splnením dlhu. Najvýraznejšie tieto odlišnosti demonštruje skutočnosť, že aj keď dlžník nie je v omeškaní s plnením dlhu, môže veriteľ požadovať úroky dohodnuté v zmluve, na druhej strane, úroky z omeškania môže požadovať pri omeškaní dlžníka aj v prípade bezodplatnej pôžičky. Obidva úroky môže teda veriteľ žiadať popri sebe, a to bez ohľadu na skutočnosť, či ide alebo nejde o občianskoprávny vzťah. Zároveň žalobca uvádza, že zosplatením úveru nedochádza k zániku zmluvného vzťahu, ale dochádza k zmene obsahu záväzku.

15. Žalobca taktiež uvádza, že napriek judikovanému právu v oblasti zmluvného úroku a jeho uplatňovania po zosplatení úveru v rozhodnutiach Ústavného súdu IV 476/2012 a Najvyššieho súdu 4 Obo 143/1998, nie je na pôdach okresných súdov ustálená súdna prax v ich uplatňovaní. V tejto súvislosti poukazuje aj na odlišné stanovisko sudcu a zároveň podpredsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky, JUDr. I. U.:

"Považujem za nevyhnutné najskôr konštatovať, že všeobecné súdy vrátane ústavného súdu ochranu spotrebiteľov pustili už tak ďaleko, že títo nemusia niesť žiadne adekvátne dôsledky za svoje konanie, aj keď uzavrú akúkoľvek zmluvu, dokonca čokoľvek, čo sa prieči zdravému rozumu (v zmysle "ten chudák ani nevie, čo podpísal", ale "peniaze mohol zobrať"), a to sa už dotýka samej podstaty a hlavne primeranosti práva, v dôsledku čoho spotrebiteľa z úradnej povinnosti zbavujú jeho zodpovednosti. Taký postup orgánov ochrany práva je nielenže absolútne "nevýhovný", paternalistický, ale aj absurdný a v rozpore so zásadou rovnosti, vigilantibus iura, neminem laedere a pod., ktoré by mali v podstate platiť aj pre "privilegovaného" spotrebiteľa; opakom je potom neprípustné zvýhodňovanie dlžníka oproti veriteľovi, ktorému inak reálne hrozí riziko nevykonalosti ani len elementárneho nároku bez akéhokoľvek príslušenstva voči dlžníkovi, ktorý sa tak neoprávnené obohacuje na jeho úkor za asistencie súdov. Preto ak nedôjde k racionálnemu zvratu v doterajšej judikatúre súdov, opäť vrátane ústavného súdu, existujúce bagatelné spory tak zahltia všetky súdy Slovenskej republiky (čo je už reálne) a ochromia nielen výkon ich spravodlivosti, ale narušia aj dôveru občanov v právo, právny poriadok, a tým aj v právny štát (čl. 1 ods. 1 ústavy)."

16. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia žiada, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 22.05.2018 č. k. 5Csp/37/2016 1.825,66 v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alternatívne žiada, aby odvolací súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

17. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná tak, že s týmto odvolaním nesúhlasí.

18. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom, stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359

CSP), proti rozhodnutiu súdu I. inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že rozsudok súdu I. inštancie je v napadnutej - zamietajúcej časti vecne správny.

19. Žalobca svojou žalobou doručenou súdu 05.08.2016 žiadal voči žalovanému zaplatiť mu 1.825,66 eur titulom nesplatenej istiny úveru, úrok vo výške 324,13 eur, úroky z omeškania vo výške 840,75 eur, úroky zo zostatku nesplatenj istiny, t.j. zo sumy 1.825,66 eur vo výške 24,5 % p. a. zo sumy 1.825,66 eur od 01.05.2016 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1.825,66 eur od 01.05.2016 do zaplataenia, poplatky vo výške 32,61eur a nahradiť trovy konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 22.11.2012 bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou uzatvorená zmluva o úvere č. 5434027312, na základe ktorej bol zo strany právneho predchodcu žalobcu poskytnutý žalovanej úver. Žalovaná svoj záväzok splatiť úver splnila iba čiastočne. V dobe od uzavretia zmluvy po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru žalovaná splatila svoj záväzok len čiastočne.

20. Súd I. inštancie žalobe v časti o zaplataenie istiny 1.825,66 eur, úrokov do zosplataenia úveru 324,13 eur, úrokov z omeškania do zosplataenia úveru 840,75 eur a úrokov z omeškania 5,25 % ročne z istiny 1.825,66 eur od 01.05.2016 až do zaplataenia a poplatkov v sume 32,61 eur vyhovel a vo zvyšnej časti žalobu zamietol, z dôvodu, že po zosplataení úveru žalobca už nemá nárok na úroky z úveru, ktoré si žalobou uplatňoval.

21. Vzhľadom k rozsahu odvolania zo strany žalobcu, je predmetom prieskumu odvolacieho súdu časť rozhodnutia súdu I. inštancie, v ktorej bola žaloba zamietnutá.

22. V konaní bolo zistené, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanou dňa 22.11.2012 Zmluvu o úvere č. 5434027312, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2.000 eur. Žalovaná sa zaviazala zaplatiť veriteľovi úver v 72 mesačných splátkach po 56,29,- eur vždy k 11. dňu v mesiaci. RPMN bolo v zmluve uvedené vo výške 27,45 % a úrok 24,50 %.

23. Listom zo dňa 13.10.2014 právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú k úhrade sumy 2.182,40 eur v lehote do 10 dní od doručenia tejto výzvy z dôvodu, že svojim konaním podstatným spôsobom porušila ustanovenia zmluvy o úvere a úverová pohľadávka sa k 13.10.2014 stala predčasne splatnou v celom rozsahu.

24. S účinnosťou od 01.01.2008 OZ v § 52 ods. 1 spotrebiteľskú zmluvu definuje ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľom podľa ods. 3 cit. ust. je pritom osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom podľa ods. 4 cit. ust. je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 52 ods. 2 OZ (v znení účinnom od 01.04.2015) ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

26. V preskúmanom prípade by mal súd zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu OZ, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Toto ustanovenie nadobudlo účinnosť 01.04.2015 a

právny predpis, ktorých je súčasťou, nemá prechodné ustanovenie. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

27. Ustanovenie § 52 ods. 2 OZ ukladá orgánu aplikujúcemu právo použiť v prospech spotrebiteľa všetky ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa ako slabšiu stranu v spore priaznivejšie. Z uvedeného dôvodu má súd pri posudzovaní každej spornej otázky aplikovať právnu úpravu, ktorá je priaznivejšia pre žalovaného ako spotrebiteľa. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že samotný zmluvný vzťah založený medzi veriteľom a žalovanou je tzv. absolútnym obchodno-záväzkovým vzťahom, ktorý sa riadi režimom ObZ bez ohľadu na povahu zmluvných strán. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným zmluvným typom, ale ide o osobitný druh zmluvy, ktorý sa vyskytuje tak v občianskoprávných ako aj v obchodnoprávných vzťahoch.

28. Je potrebné prihliadnuť aj na § 54 ods. 1 OZ, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

29. Je preto možné uzavrieť, že na posúdenie zmluvného vzťahu je potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenia OZ, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takéto pravidlo je ustálené aj v aplikačnej praxi súdov (pozri napr. uznesenie NS SR zo dňa 25.01.2011 sp. zn. 5MCdo/20/2009, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.11.2011 sp. zn. 17Co/167/2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.06.2013 sp. zn. 6Co/218/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/26/2012 a 6Co/81/2012). Napokon aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19.06.2013 skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

30. Odvolací súd upriamuje pozornosť aj na rozsudok NS SR z 21.04.2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014, podľa ktorého ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety OZ, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora, ktorý namietal postup prvoinštančného súdu aj odvolacieho súdu, ktoré oba zhodne v spore zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere aplikovali ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014 a na premlčanie aplikovali § 101 OZ. Rovnaký právny názor vyslovil NS SR aj v rozhodnutí z 26.11.2015 sp. zn. 4 MCdo 17/2014.

31. Odvolací súd poukazuje na to, že pokiaľ veriteľ (v danom prípade žalobca) pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru. Správne túto situáciu vyhodnotil súd I. inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia a správne uzavrel, že nie je možné priznať úroky z úveru za čas po splatnosti celého úveru, keď v momente kedy užívanie peňažných prostriedkov zo strany dlžníka je v rozpore so zmluvou, ide o omeškanie upravené osobitnými predpismi, na ktoré sa viažu iné (zákonné) nároky. Existujú však aj odlišné názory, podľa ktorých dispozitívna norma neobmedzuje dobu na poskytnutie finančných prostriedkov a kým úroky z omeškania sú sankciou tak úroky sú odmenou za užívanie si peňazí, a preto ich treba platiť až do ich vrátenia (napr. rozsudok NS ČR z 27.6.2007 sp. zn. 33Odo 657/2005).

32. Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie: Súdny dvor výkladom smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách stanovil zásadne pravidlo pre kvalifikáciu zmluvnej podmienky za nekalú, ak sa odkláňa od dispozitívnych noriem zákona v neprospech spotrebiteľa (napr. C-415/11, AZIZ) cit. „Článok 3 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že:- pojem „značná nerovnováha“ ku škode spotrebiteľa treba posúdiť na základe analýzy vnútroštátnych právnych predpisov uplatňovaných v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami s cieľom posúdiť, či a prípadne v akej miere je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. ... - na účely určenia, či dôjde k nerovnováhe „napriek požiadavke dôvery [dobrej viery - neoficiálny preklad]“, treba preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorí zaobchádzajú so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou po individuálnom dojednaní“.

33. Úver je odplatným právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky a je možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon teda umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta).

34. K otázkam dohody úrokov po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškanie a ďalších sankciách odvolací súd dodáva: Ak evidentne táto dohodnutá konštrukcia indikuje neprimeraný nárast dlhu, zákonite sa natíska otázka povinnosti vykonania súdnej kontroly prijateľnosti takejto dohody (úrokov popri úrokoch z omeškania a ďalších sankciách). Ak by takejto dohody nebolo, zákon by umožňoval žalobcovi uplatniť po splatnosti sankcie úroky z omeškania pri pomerne novom pravidle o administratívnom strope na celkové sankcie zakotvenom v § 3a nar. vlády 87/1995 Z. z. Je evidentné, že úroky popri úrokoch z omeškania sú nielen odklonom od zákona v neprospech žalovaných, ale vo svojich dôsledkoch odporujú aj kogentnému zákonnému pravidlu. Uplatnený úrok prevyšuje úrok z omeškania a problematická klauzula o úrokoch popri úrokoch z omeškania (po splatnosti) primafacie potenciálne umožňuje navýšenie dlhu nad výšku poskytnutého úveru v rozpore s ust. § 3a ods.3 nar. vl. 87/1995 Z. z.

35. Od každého veriteľa konajúceho s odbornou starostlivosťou sa očakáva, že cenu za úver zjednáva na úverové obdobie do splatnosti pohľadávky. Preto práve cena za úver za úverové obdobie do splatnosti úveru vyjadruje cenu úveru a je teda pojmovo jednoznačne odlišiteľná od sankcii za omeškanie s plnením dlhu spotrebiteľa. Pre prípad omeškania nie inštitút ceny úveru ale inštitúty rôznych sankcii za neplnenie povinnosti riešia krízu spojenú s omeškaním. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa

domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy.

36. Úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplatnú službu či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú (cena za poskytnutú službu narastá). Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie § 3a ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

37. Aj z doterajšej praxe odvolacieho súdu vyplýva, že žalobcovi je potrebné priznať dohodnutý úrok (v prípade ak je primeraný) do zániku záväzkového vzťahu medzi účastníkmi resp. do zosplatnenia (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26 Co 91/2019, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26 Co 104/2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30.6.2015 sp. zn. 6Co/190/2014, ale aj uznesenie Ústavného súdu IV. ÚS 476/2012-14) a následne len úrok z omeškania. Odvolací súd síce pripúšťa, že v odvolacej praxi všetkých súdov sú aj odlišné stanoviská, ale je úlohou práve NS SR zjednotiť rozhodovaciu činnosť v tejto otázke.

38. Z týchto dôvodov preto odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu I. inštancie v napadnutej časti ako vecne správny vo výroku potvrdil.

39. Žalovaná má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaná bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná. O jej výške rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením.

40. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu I. inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde I. inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).